

Aanleiding van probleem/uitdaging

De gemeente heeft de regierol bij het ontwikkelen en voeren van het lokale veiligheidsbeleid. De gemeente zorgt voor afstemming tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij het veiligheidsbeleid en voert regie over de verschillende maatregelen die voortvloeien uit dit beleid. Voor het opstellen en uitvoeren van het veiligheidsbeleid, de inzet van speciale OOV bevoegdheden van de burgemeester en toezicht & handhaving van de openbare orde is een goede informatiepositie een randvoorwaarde. Op basis van een goede informatiepositie kunnen onderbouwde keuzes worden gemaakt m.b.t. de prioritering en interventies, en kan capaciteit effectief worden ingezet.

Binnen de verschillende gemeentelijke veiligheidsplannen is het versterken van de informatiepositie en daarmee het informatiegericht werken als randvoorwaarde opgenomen. Beschikbare informatie wordt bij elkaar gebracht en verrijkt waardoor een completer, specifiek en actueel beeld van de lokale veiligheidssituatie (op buurtniveau) ontstaat. Hiertoe is binnen het ondersteunende project, met behulp van de inzet en expertise van het team Veiligheid van de gemeente Enschede, sinds eind 2019 het algemene dashboard veiligheid beschikbaar gesteld aan de 13 Twentse gemeenten. De gevraagde corona-inzet van de veiligheidscollega's in 2020-2021 heeft er voor gezorgd dat de implementatie en het gebruik van het beschikbaar gestelde dashboard vertraging heeft opgelopen. De gemeenten die er al wel frequent gebruik van maken, vinden het van grote meerwaarde in de versterking van hun informatiepositie en de uitvoering van de regierol in veiligheid.

In dit plan van aanpak wordt beschreven welke activiteiten en werkzaamheden de komende 2 jaar verricht worden om het informatie gestuurd werken binnen de Twentse gemeenten verder te ontwikkelen en te implementeren bij de gemeenten. Daarnaast willen we voor de beleidsvorming een aantal thematische (verdiepende) dashboards ontwikkelen op de inhoudelijke veiligheidsthema's.

Doelstelling

Het doel van het informatie gestuurd werken is dat het bijdraagt aan:

- Structureel werken vanuit overzicht, trend en ontwikkelingen en daardoor een vroegtijdige en gerichte aanpak van onveiligheid. Het inzicht wordt versterkt door vergelijkingsmogelijkheden in tijd en in gebieden (regionaal, gemeente, wijk/buurt niveau) met daarbij overzichtelijke visualisaties en kaartmateriaal;
- De regierol van gemeenten beter kunnen invullen. Door het verkregen inzicht kan gericht het gesprek gevoerd worden met interne en externe partners;
- Door een completer, specifiek en actueel beeld van de (lokale) veiligheidssituatie kunnen betere onderbouwde keuzes gemaakt worden m.b.t. prioritering en interventies.

Opgemerkt wordt dat het informatie gestuurd werken ondersteunend is aan een goede regievoering op de inhoudelijke veiligheidsthema's van de Twentse gemeenten en daarmee dient als interne informatie. De dashboards zijn NIET bedoeld voor externe doeleinden en resultaatverantwoording zoals het communiceren of publiceren over cijfers en trends (bijv. naar raden en partners). Tevens wordt opgemerkt dat data nooit leidend is, interpretatie en nadere duiding van de cijfers door professionals is noodzakelijk.

Projectresultaat

Binnen het project zijn en worden verschillende resultaten/producten opgeleverd: het algemene dashboard en de thematische (verdiepende) dashboards. Daarnaast worden algemene werkzaamheden verricht om het gebruik ervan te faciliteren en beter te borgen.

1. Algemene dashboard veiligheid:

Politie Oost-Nederland levert wekelijks informatie over de geregistreerde incidenten (uit BVH). De gegevens bestaan uit aantallen registraties op verschillende categorieën; de zogeheten maatschappelijke klassen:

- Overlast en vernieling (o.a. jeugdoverlast, overlast verwarde personen)
- Vermogensdelicten (o.a. woninginbraken)
- Gewelddelicten (o.a. mishandeling, straatroof, overval)
- Ondernijning (o.a. drugshandel, fraude, cybercrime)
- Verkeer (o.a. ongevallen, overlast)

De gegevens zijn op buurtniveau, met daarbij informatie als datum, tijdstip en locatie per incident. De dashboards bevatten dus geen persoonsgegevens, en zijn niet te herleiden naar personen. Naast de politiedata als belangrijke bron, bestaat het dashboard ook uit CBS informatie/ buurtindicatoren.

De volgende concrete werkzaamheden/ resultaten blijven en worden binnen dit deelproject opgeleverd:

- a) Het aanleveren van jaar-, kwartaal-, en maandrapportages voor gemeenten.
- b) Het verder doorontwikkelen van het dashboard (bijv. door toevoegen subjectieve veiligheidsbeleving uit de veiligheidsmonitor);
- c) Het organiseren van instructiebijeenkomsten voor gebruikers;
- d) Het agenderen van het dashboards binnen de gezagsdriehoeken;
- e) De overdracht van de VRT Power BI Pro licenties naar de gemeenten;
- f) Het opstellen van een (privacy)protocol voor gebruikers van de licenties;
- g) Het opstellen van een handreiking voor gemeenten m.b.t. het gebruik (analyse en duiding van trends en cijfers) voor de lokale veiligheidsaanpak.
- h) Het mogelijk uitbreiden van de Power BI licenties aan gemeentelijke collega's zorg (met welk doel en onder welke randvoorwaarden).
- i) Het uitvoeren van een nulmeting over het gebruik van de dashboards en het verbeteren van de regiefunctie d.m.v. informatie gestuurd werken (evaluatie).

2. Thematische dashboards veiligheid:

Naast het algemene dashboard worden voor de inhoudelijke veiligheidsthema's van de gemeenten en het Platform IVZ thematische (verdiepende) dashboards ingericht. Dit dashboard wordt per thema opgebouwd zodat de toegang voor ieder afzonderlijk dashboard geregeld kan worden (afscherming van gegevens; verschil in toegang tot data en het product dashboards). Voor de volgende inhoudelijke thema's worden de dashboard ontwikkeld:

- Hennep/drugs
- Cybercrime (digitale criminaliteit)
- Zorg, Veiligheid & Straf (zoals woonoverlast, verwarde personen, jeugdcriminaliteit en -overlast, Huiselijk Geweld)

Het is de ambitie om gemeentelijke data en die van partners op te nemen in de thematische dashboards. Dit versterkt nog meer de toegevoegde waarde van de dashboards. Door informatie van verschillende partners bij elkaar te brengen ontstaat een meer integrale (veiligheids)beeld dat meer zegt dan eventuele bestaande beelden die partners hebben puur op basis van eigen informatie. Ook de thematische dashboards worden alleen op buurtniveau ingericht.

De volgende concrete resultaten worden binnen dit deelproject opgeleverd:

- a) De ontwikkeling van thematische dashboards op de hierboven genoemde regionale en lokale veiligheidsthema's. Hierbij worden landelijke ontwikkelingen gevolgd en die in onze eenheid, om ons voordeel mee te doen van de best practices in Twente.
- b) Per thematisch dashboard inventariseren welke data van gemeenten gebruikt kan en mag worden om het inzicht te vergroten. Gemeenten beschikken namelijk over een grote hoeveelheid informatiebronnen die inzicht kunnen geven in de situatie in buurten; bijvoorbeeld op het gebied van demografie (w.o. gezinsopbouw), vastgoed (w.o. WOZ waarde), gezondheid, leefbaarheid (w.o. veiligheidsmonitor), sociaal domein (o.a. huisverboden, WMO voorzieningen, bijstandsgerechtigden), economie (bedrijfsvestigingen) etc.
- c) Gesprekken aangaan met mogelijke dataleveranciers voor het verrijken van onze veiligheidsdashboards zoals het Kennispunt Twente, Veilig Thuis, GGD, landelijke veiligheidsmonitor, maar ook woningcorporaties etc.
- d) In samenwerking met de gemeente Losser wordt gestart (als pilot) met de ontwikkeling van het thematische dashboard Woonoverlast. Hierbij kan gedacht worden aan de (politie)meldingen overlast verwarde personen, de gegevens van de inzet van buurtbemiddeling en die van de woningcorporaties. Wanneer de pilot goed werkend is, kan deze regionaal verder uitgerold worden.
- e) In samenwerking met de gemeenten Rijssen-Holten en Borne wordt gestart (als pilot) met de ontwikkeling van het thematische dashboard Jeugdoverlast en -criminaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan de politiemeldingen, maar ook de meldingen van jeugd- en jongerenwerk, de Haltafdoeningen, inzet BASTA, de leeftijdsopbouw per buurt (CBS), etc. Ook hiervoor geldt dat wanneer de dashboards in de pilotomgeving gebouwd goed werkend zijn, kan deze regionaal ingericht worden.
- f) In navolging van de gemeente Enschede wordt een regionaal dashboard hennep ingericht met aanvullende informatie naast het aantal opgerolde kwekerijen over: omvang, type pand, huur/koop, aanleiding inval, etc. Dit vindt niet plaats op pand maar op buurtniveau.
- g) Ten behoeve van de expertgroep Cybercrime wordt het reeds beschikbare prototype dashboard digitale criminaliteit verder doorontwikkeld (uitbreiding dataset) en afgestemd met de monitor Cybercrime binnen de politie (Oost NL).
- h) Ten behoeve van de expertgroep ZVS wordt een thematisch dashboard Huiselijk Geweld ingericht.

Aanpak informatie gestuurd werken 2022-2023 (dashboards veiligheid) Concept: 16 sept 2021	
Prestatie indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van de dashboards kan gemeten worden aan de hand van het aantal views per dag/maand (het aantal licenties/gebruikers) - Het aantal integraal ontwikkelde dashboards - Het realiseren van de overige genoemde projectresultaten. - De uitvoering van een nulmeting tbv evaluatie (meerwaarde gebruik dashboards en verbeteren regiefunctie door informatie gestuurd werken).
Monitoring / voortgangsbewaking	<ul style="list-style-type: none"> • Over het plan van aanpak en de voortgang van de werkzaamheden wordt twee keer per jaar gerapporteerd in het Districtelijk Veiligheidsoverleg. • Twee keer per jaar wordt het integraal veiligheidsbeeld (waarbij o.a. het dashboard als input wordt gebruikt) geagendeerd in de besprekingen van de gezagsdriehoeken op BT niveau. • Per maand/kwartaal/halfjaarlijks en jaarlijks worden er rapportages aangeleverd aan de gemeenten.
Randvoorwaarden	<ul style="list-style-type: none"> › Duiding van professionals voor interpretatie van data/cijfers › Kwaliteit en beschikbaarheid van data (juist inlezen van data) › Voldoen aan de privacywetgeving (privacy-protocol en autorisatie) › Beschikbaarheid en aansluiting op ICT systemen (w.o. Office 365) › Commitment van partners om (periodiek) data aan te leveren. › Commitment van de gebruikers om de dashboards toe te passen in het dagelijkse veiligheidswerk (instructieleidraad)
Afbakening	<ul style="list-style-type: none"> • De dashboards hebben geen voorspellend karakter. Wat wel mogelijk is, is het extrapoleren van data op basis van historische cijfers. • De dashboards bevatten geen persoonsgegevens, de veiligheidssituatie wordt op buurniveau weergegeven.
Relatie andere initiatieven en ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • VNG visie 2025: gemeentelijke intelligence: ambitie dat alle gemeenten in 2025 de informatiepositie op orde hebben. • Citydeal Ondernijning • Samenwerking Saxion (aanvraag RAAK subsidie) • Aansluiting Meld Misdaad Anoniem • Ontwikkeling leergang informatie gestuurd werken provincie Gelderland (Intergemeentelijk) registratiesysteem (en procesregie) systeem ondernijning (aansluiting infosysteem RIEC ON) • Relatie deelprojecten Platform IVZ: Cybercrime, Jeugd & criminaliteit, Drugs/ondernijning en Zorg & Veiligheid • Expertgroep Informatie Gestuurd Werken Veiligheidsnetwerk ON • Het volgende van landelijke ontwikkelingen en binnen de eenheid Oost NL
Projectstructuur en betrokkenheid partners	<p>Binnen het DVO is de burgemeester van Rijssen-Holten als bestuurlijk portefeuillehouder aangewezen voor het informatie gestuurd werken (intelligence). Voor het vormgeven van het informatie gestuurd werken met behulp van dashboards wordt gebruikt gemaakt van de expertise en betrokkenheid vanuit de expertgroep</p>

	<p>informatie gestuurd werken/TWENS. Deze expertgroep komt gelang behoefte en noodzaak bijeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brechje Munsterhuis (Veiligheid gemeente Enschede) • Annemieke Paarhuis (Veiligheid gemeente Rijssen-Holten) • Nicole Teesink (Veiligheid gemeente Borne) • Olaf Rinket (Veiligheid gemeente Hengelo) • Marga Ziegerink (Veiligheid gemeente Losser) • Mariska Nijmeijer (Veiligheid gemeente Hof van Twente) • Janine Venebrugge (Veiligheid gemeente Twenterand) • Rebekka ten Dijke (politie) • Martin Meuzelaar (politie) • Projectleider: Jane Slot Platform IVZ <p>Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de expertise van de volgende diensten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afdeling BICC Politie Eenheid Oost Nederland: Rinus van der Craaets / Jeroen Rothengatter • ICT Brandweer / VRT (Paul Visscher / Emiel Borggeve) • Kennispunt Twente (Edwin van der Wiel / Arthur Scholte / Tjark van der Merle) • GGD Twente (?) • Veilig Thuis Twente (Marlou Velthuis) • Provincie Overijssel (Kevick Meijer) • I&O Research (Frank ten Doeschot / Wouter Andriga)
<p>Planning en mijlpalen</p>	<p>In de algemene gezamenlijk activiteitenkalender van het Platform IVZ wordt een overzicht opgenomen van de geplande activiteiten van het project (w.o. nul meting en evaluatie).</p>
<p>Communicatie</p>	<p>De dashboards zijn NIET bedoeld voor externe doeleinden en resultaatverantwoording zoals het communiceren of publiceren over cijfers en trends (bijv. naar raden en partners). Mocht de informatie uit de dashboard toch worden gebruikt voor externe communicatie, dan vindt dit uitsluitend met goedkeuring/toestemming van de data-eigenaren plaats.</p>
<p>Financiën</p>	<p>De kosten voor het informatie gestuurd werken worden gezamenlijk gedragen door het Platform IVZ en VRT. Binnen het Platform IVZ is 0,3 fte beschikbaar gesteld vanuit de regiocoördinatie om de dashboards (verder) te ontwikkelen, te onderhouden en gemeenten daarbij te ondersteunen. Daarnaast wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare capaciteit en expertise bij ICT Brandweer en het team Veiligheid van de gemeente Enschede. De Power BI licenties voor de toegang tot de dashboards vanuit gemeenten worden (vooralsnog) gefinancierd vanuit het Platform IVZ budget (ca. €6.000). Wanneer de Twentse gemeenten beschikken over Microsoft Office 365 en in eigen huis kunnen beschikken over Power BI Pro, zullen de licenties overgezet worden naar de gemeentelijke accounts en komen de regionale kosten daardoor te vervallen.</p>